

Med Hensyn til de udenlandske Handelsrejsendes Ret til at henvende sig til Andelsforetagender og kommunale og Statsinstitutioner — det konservative Folkeparti har jo modsat sig, at en saadan Ret gives de Handelsrejsende — forekommer det mig rigtigt nok, at man ikke bør begrænse de Handelsrejsendes Adgang i saa Henseende. Det er jo en ganske rimelig Ting, at vi her i Danmark ikke blot skal foretrække, men ogsaa virkelig foretrækker dansk Arbejde fremfor udenlandsk. Men vel at mærke: vi skal kun gøre det, naar det danske Arbejde er mindst lige saa godt som det udenlandske og ikke væsentlig dyrere. Det skal jo ikke være nogen Sovepude for dansk Arbejde, at man saaledes foretrækker det. Jeg tror derfor, at det vil være en virksom Spore for dansk Arbejde, at vore Erhverv herhjemme er underkastet almindelige Konkurrencevilkaar, og saa Konkurrence med Ulandet; og af den Grund finder jeg, at der ikke bør lukkes af, navnlig ikke for kommunale og Statsinstitutioner. Det er jo nemlig desværre en bedrøvelig Kendsgerning, at hvor disse Institutioner ikke har Lejlighed til at indhente Tilbud fra — jeg kunde næsten sige hvor som helst, er de i høj Grad udsat for at blive misbrugt. Og dette skulde Rigsdagen dog ikke gerne dække over.

Om den Ændring, der i Folketinget er foretaget i det oprindelige Lovforslag, vil jeg gerne sige, at den efter mine Begreber ikke pynter i Lovforslaget. I det oprindelige Lovforslag var det foreslaaet, at de Handelsrejsende for udenlandske Firmaer gennem Erlæggelsen af den stipulerede Betaling for Adgangsbeviset skulde erhverve sig Ret til ikke blot at komme ind her i Landet, men ogsaa at udøve deres *metier* overalt. I Folketinget ændrede man dette derhen, at de udenlandske Handelsrejsende kun har Adgang til at drive Virksomhed i København, i Købstæderne og i saadanne Stationsbyer og Handelspladser paa Landet, der har en efter Ministerens Skøn købstadmæssig Karakter og mindst 2 000 Indbyggere. Jeg lægger Fingeren paa dette Punkt, at *Ministeren* skal skønne over, om Bebyggelsen er købstadmæssig; det forekommer mig at være en ret overflødig Ting. Denne Ændring har i mine Øjne en næsten molboagtig Karakter; det var da ogsaa med en ikke ringe Tilfredsstillelse jeg saa, at den ærede Ordfører for Folketingsudvalget meget stærkt fremhævede, at flere af de Medlemmer af Udvalget, som havde stemt for denne Ændring, kun havde gjort det med den yderste Be-

tænkelighed. Forudsætningen for, at de paagældende gik med til denne Ændring, var — det fremgaar af Forhandlingerne —, at man derved vilde opnaa Enighed i Udvalget. Det er altsaa et Offer, de har bragt paa Enighedens Alter, men desværre et forgæves Offer, for Enighed opnaaede man jo ikke. Dette er saa meget mere beklageligt, som det i mine Øjne slet ikke er noget ringe Offer, der her er bragt. Hvis det ikke var, fordi jeg meget nødig vilde fornærme det ærede konservative Folkeparti, vilde jeg sige, at det er et Offer til Dumheden; for naturligvis hindrer denne Bestemmelse ikke i mindste Maade fremmede Handelsrejsende i at handle med hvem som helst her i Landet, som de ønsker at komme i Forbindelse med. Her er jeg fuldstændig enig med den ærede Ordfører for Socialdemokratiet. Naar den Handelsrejsende ikke kan rejse ud til vedkommende, kan han faa denne til at rejse ind til den Købstad eller Stationsby, hvor den Handelsrejsende har Ret til at være; det kan ingen Lov forhindre de danske handlende i. Enhver, der kender en lille Smule til Forholdene, ved, at et saadant Forhold allerede er etableret af mange Handelsrejsende, ikke blot Handelsrejsende for udenlandske Firmaer, men sandelig ogsaa for danske. Den Handelsrejsende, der har saa mange Prøver med og saa uhyre megen Bagage, at det ikke kan betale sig for ham at fragte sig ud til de smaa Pladser, hvor han maaske kun har en enkelt Kunde, han kalder da denne enkelte Kunde ind til Købstaden, og saa gaar det, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet sagde: saa vanker der, tør jeg nok sige, en lille beskeden Frokost med hvad dertil hører, og derefter foregaar Forretningen. Jeg tager sikkert ikke meget fejl, naar jeg siger, at der paa den Maade bliver handlet adskilligt mere, end hvis den Handelsrejsende selv havde Ret til at tage ud til den paagældende paa Landet, saa jeg kan ikke se, at man med den Ændring, der er foretaget i Folketinget, paa nogen Maade gavner de danske Erhverv; jeg er tilbøjelig til at tro, at man snarere skader dem. Derfor forekommer det mig rigtigt nok, at det vilde være rimeligt, da vi alligevel skal have Sagen i Udvalg, om Landstinget ændrede Lovforslaget paa dette Punkt og førte det tilbage til det oprindelige Regeringsforslags Affattelse.

Under Forhandlingerne i Folketinget kom man ind paa det aldrig hvilende Spørgsmaal om Skatten paa Forbrugsforeninger. Der kunde være Anledning til at sige en